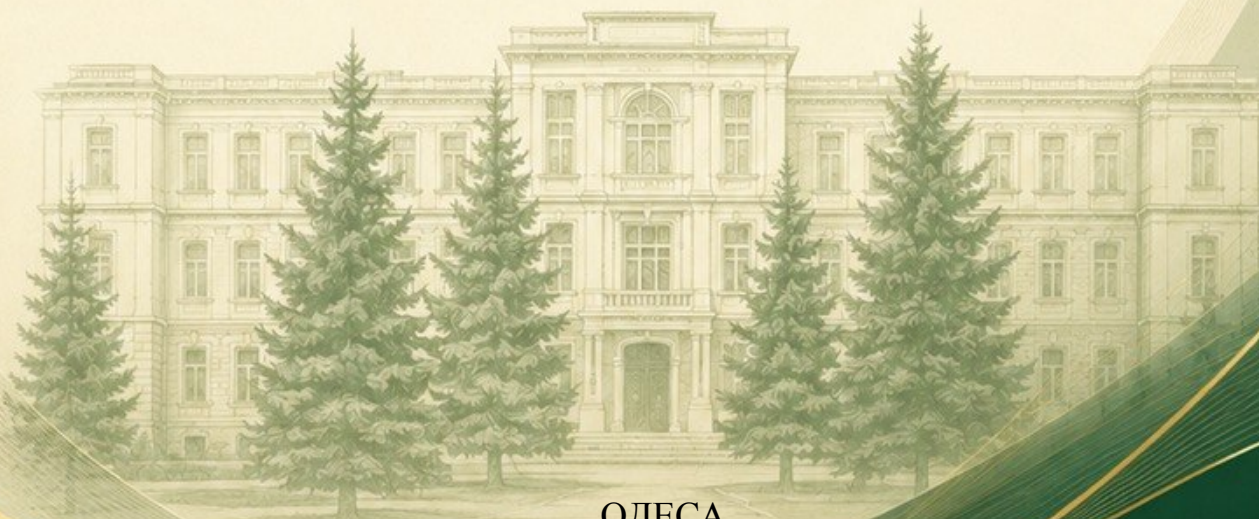

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

окремих викладачів, нерівність доступу до технологічних ресурсів, кіберзагрози та цифрове перевантаження учасників освітнього процесу. Особливою проблемою залишається скорочення безпосередньої міжособистісної взаємодії, що може негативно впливати на розвиток комунікативних і соціальних компетентностей.

Мінімізація зазначених ризиків потребує комплексного підходу, який передбачає розвиток цифрової культури, удосконалення нормативного забезпечення, системне підвищення цифрової компетентності викладачів і студентів, впровадження політик академічної доброчесності та забезпечення кібербезпеки. Важливим завданням також є підтримання балансу між цифровими й традиційними формами навчання, що дозволяє зберігати якість освітнього процесу та сприяти всебічному розвитку особистості.

Отже, інформаційно-комунікаційні технології є стратегічним ресурсом модернізації професійної підготовки магістрів педагогічних спеціальностей. Їх інтеграція в освітній процес забезпечує формування цифрової компетентності, розвиток управлінських і дослідницьких умінь, підвищення якості освіти та розширення можливостей професійної самореалізації майбутніх фахівців. Водночас ефективність цифрової трансформації залежить від здатності закладів вищої освіти забезпечити збалансоване поєднання технологічних інновацій, педагогічної доцільності, правового регулювання та гуманістичних цінностей освіти.

Список використаних джерел:

1. Морзе Н. В., Буйницька О. П., Варченко-Троценко Л. О. Цифрова трансформація вищої освіти: виклики, тенденції та перспективи розвитку. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 95, № 3. С. 1–17.

2. Биков В. Ю., Спірін О. М., Пінчук О. П. Цифрова компетентність педагогічних працівників в умовах трансформації освітнього середовища. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2022. Т. 89, № 1. С. 4–23. URL: <https://journal.iitta.gov.ua>

**САМОЙЛОВ Олександр Олександрович,
ЧУДОВСЬКА Вікторія Анатоліївна**

ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Сучасне бізнес-середовище характеризується високим рівнем конкуренції, процесами глобалізації, цифровою трансформацією та посиленням вимог до соціальної відповідальності підприємств. За таких умов особливої актуальності набуває формування інклюзивного менеджменту як системи управління, що забезпечує рівний доступ до можливостей для всіх працівників незалежно від

статі, віку, національності, фізичних можливостей, релігійних переконань чи соціального статусу [1].

Інклюзивність у бізнесі стає дедалі важливішою темою для сучасних підприємств. Вона не лише сприяє формуванню позитивного робочого середовища, але й передбачає: недопущення дискримінації; забезпечення рівного доступу до професійного розвитку; підтримку корпоративної культури взаємоповаги; адаптацію робочого середовища до потреб різних категорій працівників; формування команд на основі різноманітності досвіду та поглядів [2].

Інклюзивний менеджмент – це підхід до управління організацією, який базується на принципах рівності, поваги до різноманітності та залучення всіх працівників до процесу прийняття рішень. Основною метою такого менеджменту є створення умов, за яких кожен співробітник може реалізувати свій потенціал та відчувати себе цінною частиною колективу.

Формування ефективного інклюзивного менеджменту базується на таких принципах:

- рівність можливостей (усі працівники мають однакові умови для кар'єрного зростання та професійної реалізації);
- толерантність і повага (визнання цінності кожної особистості незалежно від її особливостей);
- відкритість комунікацій (створення атмосфери довіри та вільного обміну думками);
- гнучкість управління (врахування індивідуальних потреб працівників);
- соціальна відповідальність (орієнтація на етичні норми та підтримку соціальної справедливості) [3].

Дотримання цих принципів сприяє формуванню позитивного психологічного клімату в колективі та підвищує мотивацію персоналу.

В сучасних умовах інклюзивний менеджмент розглядається не лише як соціальна необхідність, а й як важливий фактор економічного розвитку підприємства. Розвиток інклюзивного менеджменту обумовлений низкою сучасних тенденцій, а саме: глобалізацією ринку праці; посиленням ролі корпоративної соціальної відповідальності; демографічними змінами; цифровізацією економіки.

Інклюзивний підхід до управління має низку переваг: підвищення продуктивності праці; зростання рівня інноваційності завдяки різноманітності ідей; покращення репутації компанії; зниження рівня конфліктності у колективі; розширення кадрового потенціалу; підвищення лояльності працівників та клієнтів. Дослідження міжнародних компаній свідчать, що організації з високим рівнем інклюзивності демонструють кращі фінансові результати та швидше адаптуються до змін ринку.

Попри наявні переваги, процес формування інклюзивного менеджменту супроводжується низкою суттєвих проблем і обмежень. Зокрема, йдеться про

наявність стереотипів та упереджень у суспільстві; недостатній рівень підготовки менеджерів; відсутність адаптованої інфраструктури; фінансові витрати на створення доступного середовища. Для подолання цих проблем необхідно впроваджувати освітні програми, розвивати корпоративну культуру та вдосконалювати державну політику у сфері інклюзії. Особливого значення набуває підготовка керівників нового типу, які здатні ефективно працювати в умовах різноманітності та підтримувати культуру взаємоповаги.

Таким чином, інклюзивний менеджмент є важливим напрямом розвитку сучасного бізнесу, що поєднує економічну ефективність із соціальною відповідальністю. Формування інклюзивного середовища сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, розвитку людського капіталу та створенню позитивного іміджу організації.

Список використаних джерел:

1. Жуковська А.Ю., Дяків О.П. Інклюзивний менеджмент: зарубіжний досвід та перспективи запровадження в Україні. *Інноваційна економіка*. № 3. 2024. С. 36–46.
2. Луцик О. Інклюзивний бізнес: стратегії залучення, мотивації та утримання молодих талантів. 2026. URL: <https://www.staff.ua/uk/blog/inklyuzivnij-biznes-strategiji-zaluchennya-motivatsiji-ta-utrimannya-molodikh-talantiv>
3. Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі: колективна монографія. О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слозанська та ін. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. 326 с.

**САМОЙЛОВА Ірина Іванівна,
БОБРОВНИК Тетяна Степанівна**

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНЕ ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Сучасний розвиток міст і територій усе більше ґрунтується на впровадженні цифрових технологій, які суттєво змінюють підходи до управління просторовими процесами. У сфері просторового планування цифровізація стала одним із головних чинників підвищення точності, ефективності та обґрунтованості управлінських рішень. Особливе значення мають геоінформаційні системи (ГІС) та інформаційне моделювання будівель (ВІМ), які забезпечують нові можливості для аналізу, проектування й управління просторовими об'єктами. Ускладнення міських систем, необхідність врахування екологічних, соціальних та економічних чинників, а також потреба в оперативному управлінні територіями сприяють активному впровадженню цифрових інструментів у сучасну містобудівну діяльність.

Іванова Наталія Володимирівна Освіта і культура в стилі педагогіки Фрідріха Фребеля: деякі аспекти підготовки вихователя	31
Карпілянський Дмитро Анатолійович. Кривенко Таїсія Сергіївна Результати емпіричного дослідження складових готовності майбутніх психологів до надання практичної допомоги колишнім комбатантам	34
Кусташ Юлія Іванівна, Чудовська Вікторія Анатоліївна Інноваційні підходи до підтримки студентів з розладами аутистичного спектра в умовах трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти	38
Лозова Тетяна Олександрівна Міжнародна сертифікація вчителів англійської мови: фокус на ТКТ (Teaching Knowledge Test)	40
Пилипюк Тетяна Володимирівна Педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ	42
Полеводова Наталія Григорівна Використання штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової Української Школи: можливості та виклики	45
Пономаренко Віталій Євгенович Розвиток soft skills у студентів закладів вищої освіти	46
Попелюк Вікторія Павлівна Teaching listening comprehension to cadets of the military academy	48
Родідял Дар'я Олександрівна Формування критичного мислення студентів у процесі викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	49
Ручкіна Маріанна Миколаївна Формування професійної готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами асистентської практики	51
Сакалюк Оксана Олександрівна Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці магістрів	54

педагогічних спеціальностей: управлінський, освітній та соціально-гуманітарний виміри	
Самойлов Олександр Олександрович, Чудовська Вікторія Анатоліївна Формування інклюзивного менеджменту в сучасному бізнес-середовищі	56
Самойлова Ірина Іванівна, Бобровнік Тетяна Степанівна Вплив цифрових технологій на сучасне просторове планування	58
Собченко Дмитро Анатолійович Формування інклюзивної компетентності майбутнього лікаря в умовах закладу вищої медичної освіти	60
Сотніков Дмитро Анатолійович, Сотнікова Ірина Миколаївна Оцінка адаптивних систем управління інноваційною діяльністю будівельних підприємств	63
Стахов Арсеній Юрійович Цифровізація та трансформація освітнього процесу у підготовці здобувачів вищої освіти за напрямом морського транспорту	65
Сичук Ольга Олександрівна Формування антикризових компетентностей майбутніх менеджерів освіти засобами моделювання управлінських ситуацій	70
Тіщенко Вадим Сергійович Особливості організації самостійної роботи студентів при вивченні загальноінженерних освітніх компонент	73
Торган Світлана Петрівна Емоційний каркас: роль емоційного інтелекту класного керівника у формуванні резильєнтності підлітків під час війни	75
Урум Галина Дмитрівна Цифрові платформи та засоби візуалізації як інструменти трансформації освітнього процесу у викладанні математичного аналізу в закладах вищої освіти	82